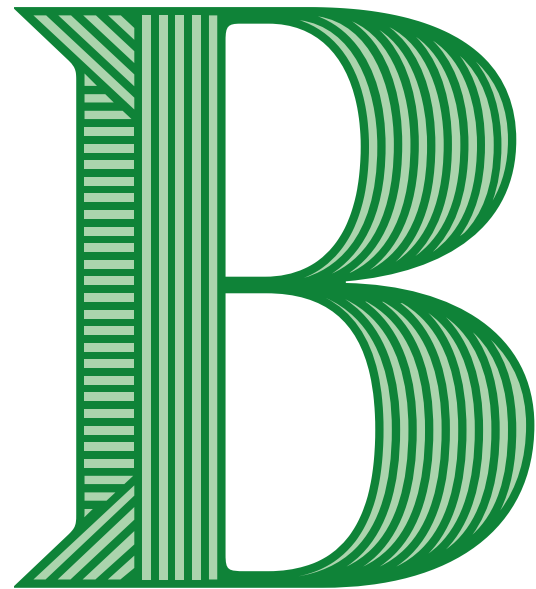

Kel tuke, źdilabe hai de duma čira glatasa

Ha kul tillsammans! Lek, sjung och prata på kelderasch med ditt barn.

Här får du sju tips på hur du kan hjälpa ditt barn att hitta språket.

Kom ihåg! Alla steg framåt har betydelse.

Bokstart

1 Prata med barnet

Sätt ord på saker, händelser och känslor. Samla ord och uttryck som du vill använda. Var gärna specifik och säg dockan i stället för den, och rulla bollen, i stället för gör så här. Sätt upp lappar med ord eller uttryck i hemmet som du lätt ser och kan använda där de brukar vara aktuella. (Dockan – i papuša, rulla bollen – de kolo i menča).

2 Rimma, ramsa, sjung

Lek med språkljuden. Olika språk använder olika ljud och ljudkombinationer och barnet behöver höra och pröva ljuden. Samla roliga ord du stöter på. Rim och ramsor kan vara en lekfull ingång till språket. Sjung sånger, gärna med rörelser till. Ha roligt tillsammans! En positiv attityd är viktig för språkinläringen.

3 Hitta rutiner

Det kan vara bra att hitta rutiner för när språket används. Till exempel vid läggdags, vid måltider, när ni klär på er ytterkläder för att gå ut och så vidare. Bestäm dig för att alltid använda kelderäsch vid dessa tillfällen. Du kan börja med några enstaka ord och fraser och sedan bygga vidare från det.

4 Träffa andra

Har ni några personer i er närhet som kan kelderäsch, träffas och prata! Då kanske de också kan hjälpa till med att utveckla barnets språk. Kanske kan de läsa för barnet om du själv inte har möjlighet? Om det inte finns några i er närhet, hitta grupper på sociala medier. Där kan ni också träffa andra att öva språket med. Fråga gärna på biblioteket om de kan ordna sagostunder på kelderäsch.

5 Använd språkstödjande material

Titta på filmer på kelderäsch. Prata om det ni ser, använd de ord du kan. Eller lyssna på musik på kelderäsch tillsammans. Låna böcker på biblioteket, eller använd pekböcker, foton och böcker utan ord. Peka och berätta.

6 Gör en språkplan

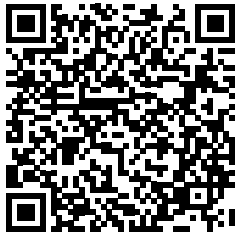
Formulera varför det är viktigt för just er familj att använda kelderäsch hemma. Vad har ni för mål? Ska språket vara huvudspråk i hemmet, eller räcker det med att barnet förstår enskilda ord? Vilka förutsättningar har ni i familjen – kan ni vuxna kelderäsch redan, eller ska ni lära er tillsammans?

7 Berätta för andra

Berätta gärna för andra att ni pratar kelderäsch hemma. Berätta om vilka ord och uttryck barnet använder, så att andra kan förstå och bekräfta. Uppmuntra andra att använda viktiga ord på språket med barnet. Om de inte själva kan kelderäsch, hjälp dem att lära sig de viktigaste orden för barnet.

Kelderasch med de allra yngsta

På isof.se hittar du bland annat ord, sånger, ramsor och tips på barnböcker på kelderasch som kan vara till stöd och inspiration. Sidan *Kelderasch med de allra yngsta* riktar sig till dig som vuxen som vill prata kelderasch med de allra yngsta.

Romska är sedan år 2000 ett av Sveriges nationella minoritetsspråk. Det romska språket består av flera dialekter. Kelderasch är en av dessa dialekter.

Isuf – Institutet för språk och folkminnen – samlar in, bygger upp och sprider kunskap om språk och kultur i Sverige.

Bokstart är en nationell satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna i små barns (0–3 år) närhet, med syfte att tidigt stimulera språkutveckling.

bokstart.se